

HÍRNÖK

A CSALLÓKÖZCSÜTÖRTÖKIEK LAPJA

MÁRCIUS - 2023 | XIX. ÉVFOLYAM | 1. SZÁM

Petőfi Sándor:

Ki a szabadba!

(részlet)

Ki a szabadba, látni a tavaszt,
Meglátni a természet színpadát!
Az operákban ki gyönyörködik?
Majd hallhat ott kinn kedves operát.

A természetnek pompás színpadán
A primadonna a kis fülmile;
Ki volna, énekesnők! köztetek
Merész: versenyre kelni övele?

Megannyi páholy mindenik bokor,
Amelyben ülnek ifjú ibolyák,
Miként figyelmes hölgyek... hallgatván
A primadonna csattogó dalát.

Megfontolt gazdálkodás az áremelkedések árnyékában

Óry Péter polgármester beszámolója a község lakosait érintő kérdésekben.

Az új év új kihívásokat jelent a község életében is. Nyilván mindenki érzékeli, hogy szárnyal az infláció. Nincs ez másként az önkormányzat életében sem. Tudatában vagyunk annak, hogy nehéz időszakban élünk. Azonban féltő, hogy még nehezebb időszak fog következni. Természetesen az önkormányzati testület igyekszik a lehető legjobb megoldásokat hozni annak érdekében, hogy a szolgáltatások megtartása mellett a lehető leghatékonyabban gazdálkodjunk. Amit viszont nem tudunk befolyásolni és nem látunk előre, az az, hogy mennyi lesz az állam által, a falunak adott pénz, hiszen az új személyi adórendszer (adóbonusz) a község bevételeiből vesz el. Mondjuk ki, az állam a sajátjából nem adott az embereknek, csupán a községeket hozza rossz helyzetbe. Nyilván mindenki érzékeli, hogy változtak, növekedtek a helyi hulladékdíjak és adók is. Kényszerű helyzet volt a döntés meghozatala. A korrekt tájékoztatás pedig megkívánja, hogy pontos képet adjunk a község egyes döntéseinek okáról.

Kezdjük a **hulladékgazdálkodással**. A környezetvédelem területén a háztartási és a szelektív hulladék mellett a

gyűjtőudvar üzemeltetésének költségei jelennek meg. Ha visszatekintünk, az elmúlt évekre, akkor kiderül, hogy évek óta a községi költségvetés több tízezer eurós veszteséget könyvel el. Gyakorlatilag támogatjuk a hulladékgazdálkodást, hiszen, ha ezt nem tennénk, akkor a mai nál is jóval többet kellene fizetni a lakosoknak.

Környezetvédelem

	2021	2022	2023
Kiadások	101 875,00	101 635,00	110 000,00
Bevételek	54 095,00	56 692,00	79 000,00
Különbözet (Veszteség)	47 780,00	44 943,00	31 000,00

Természetesen annak is tudatában vagyunk, hogy senki sem örül az önkormányzati döntésnek, mely az hulladékdíjak emelését hozta, de tudatosítani kell, hogy a személerakati- és a szállítási költségei is folyamatosan emelkednek. Az idei év második felére újra közbeszerzésen fogjuk a szállítási költségeket pontosítani, nyilván ez a befizetéseket nem érinti, a költségvetési terveket viszont változtathatja. Községünk egyébként még mindig az egyik legalacsonyabb illetékel bíró település a régióban. Az összehasonlítás a következő:

Csallóközcsütörtök	90,48 € / 120 liter,	180,96 € / 240 literes kuka
Béke	90,- € / 120 liter,	180,- € / 240 literes kuka

Csákány	105,- € / 120 liter,	210,- € / 240 literes kuka
Gomba	110,- € / 120 liter,	220,- € / 240 literes kuka
Vörösmajor	153,97 € / 120 liter,	307,94 € / 240 literes kuka
Éberhárd	187,- € / 120 liter,	374,- € / 240 literes kuka

Energiaárak

Az önkormányzatot érintő újabb nagy „érvágás” az energiák árainak emelkedése volt. A közérthetőség érdekében itt is érdemes visszatekinteni az elmúlt két évre.

2021-ben a község villanyáramra 30 800 eurót költött, gázra pedig 10 300 eurót. Azaz 2021-ben 41 000 euró volt az energiahordozók költsége az iskola nélkül, mert az önállóan fizet. Az áram esetében a legnagyobb fogyasztás a következő területeken van: közvilágítás, kultúrház, foci pálya, óvoda és a községi hivatal. A gáz esetében az óvoda a kiadások 60 százaléka, a többi pedig a községi hivatal és a foci pálya.

A 2022-es évben elindult az árak drasztikus növekedése, aminek végeredményeként a villany már 68 100 euróba, azaz 37 300 euróval többbe, a gáz pedig 24 600 euróba, azaz 14 300 euróval többbe került. Együttesen tehát 93 000 euróba került 2022-ben az energiák költsége, tegyem hozzá, hogy a gáz az egész évben még egy lekötött 80 euró/MWh áron került számlázásra. Csupán újabb példaként a közvilágítás 11 ezer helyett 28 000-be került, az óvoda fűtése és villanyköltsége 8000 helyett közel 19 000-be. A foci pálya, azaz a sportolás energiaköltsége 8000 euró volt 2023-ban. A jó hír, hogy a kultúrházban a gázfűtés helyett már hőszivattyúk működnek, ennek köszönhetően közel 200 MWh gáz költségét, azaz közel 30 ezer eurót tudtunk 2022-ben megspórolni! Ezt már nem tudtuk volna a 2022-es évben kifizetni!

Mint jeleztem, az állam által adott források nem nőnek, az infláció okozta áremelkedés pedig úgy, mint a családoknál, úgy a község kiadásaiban is megjelenik.

A 2023-as évre szinte lehetetlen pontosan tervezni. Ezt tudatosította az önkormányzat is és kénytelen volt helyi adó és illetékemelését végezni. *Nehéz, de megfontolt döntést kellett hozni, mert minden mindennel összefügg.* Ha nem emelünk, akkor szinte biztos, hogy kikapcsoljuk pl. a közvilágítást. A másik oldalon akkor a közbiztonságot milyen módon akarjuk biztosítani? A gyalogosokat vagy gyerekeket pedig veszélyezteti, ha „láthatatlanok a sötét utcában”. A döntéseknél ilyen kérdésekre is oda kell figyelnünk, mert az élet és a közbiztonság óvása fontos kérdés. Lépnünk kell itt is, ezért a megmaradt régi lámpákból 45 darabot már most 30 wattos LED-re cseréltünk, az újabb 40 darabot pedig már megrendeltük. Ezek cseréje után a községben az összes lámpa takarékos LED technológiás lesz, mind saját forrásból kifizetve, ami kicsit javít az áramfogyasztási mutatókon.

Engedjék meg még, hogy néhány gondolattal a jövőbe tekintsek. A községi finanszírozás kérdése ma azért bizonytalan, mert országos szinten nincsenek stabil dolgok. Fejlesztani és beruházni kellene, hiszen így takarékoskodni is tudunk – lásd kultúrház energiaköltsége. A közszolgáltatásokat biztosítani kell, a község működését fenn kell tartani. Szinte biztos vagyok abban, hogy egy-egy döntésünkönél a maximális megfontoltságra törekszünk a továbbiakban is, de globális válság sajnos hozzánk is megérkezett. Ezekben a gazdaságilag nehéz időkben kívánok sok erőt a községünk családainak és lakosainak!

Óry Péter, polgármester

A képviselő testület tagjait kérdezzük

A jelenlegi választási ciklus alatt egy sorozatot indítunk a Hírnökben, és minden megjelenés alkalmával a képviselő testület egy-két tagjával beszélgetünk a községet érintő aktuális kérdésekről.

A 2022. évi önkormányzati választásokon Csallóközségtörtőkben kilenc képviselői helyre választott a lakosság személyeket. A választási eredmények alapján a képviselő testület újraválasztott tagjai: **Németh Robert** (Szövetség), **Nagy Anaklét** (Szövetség), Kállay András (Szövetség), Józán Horváth Gabriela (Független), **Mészáros András** (Szövetség), **Valacsay Lazik Ágnes** (Független), **Jozef Hamar** (Független).

A képviselőtestület újonnan megválasztott tagjai pedig Mészáros András (Független) és Lucia Franóová (Szövetség). Őket kérdeztük az elmúlt öt hónap tapasztalatairól.

Milyen érzés volt, amikor megtudta, hogy megválasztották képviselőnek?

Franó Lucia: Alig hittem el. Nagyon örültem. Ez volt az első próbálkozásom és rögtön sikeres is lett, így elsősorban a választók bizalmát szeretném megköszönni, és a munkámmal szeretném erősíteni mindazt, amit a faluért tehetek.

Mészáros András: Kellemes meglepetés volt számomra, hogy ennyi ember bizalmát elnyertem. Nem törekedtem a kampányolásra, mert azt gondoltam, hogy akik ismernek, azok tudják, hogy ki vagyok és miben tevékenykedtem. Az, hogy megválasztottak egy hatalmas lökést adott, ami abban segít, hogy ezt a munkát bízva kezdjem el, remélve, hogy nem fogok csalódást okozni a választóimnak.

Most először jutott be a képviselő testületbe. Miért szeretett volna képviselő lenni?

Franó Lucia: Csallóközségtörtöki lakosként mindig éreztem, hogy részese szeretnék lenni a faluban történő folya-

matoknak. Most érkezett el az ideje, hogy erre elszántam magam. Sok biztatást kaptam a baráti és önkormányzati körökből, ezért elhatároztam, hogy részt vállalok a falu működésében.

Mészáros András: Eddig a magánszférában dolgoztam, és azt a tapasztalatot, amit ott sikerült megszereznem azt szerettem volna az önkormányzat élén kamatoztatni.

Mintegy öt hónapja vesz részt a képviselő testület munkájában. Hogyan tudott beilleszkedni?

Franó Lucia: Számomra ez egy teljesen új terület, ami rengeteg lehetőséget kínál. Azonban el kell mondanom, hogy sok segítséget kapok a képviselő társaimtól. Esetlegesen minden kérdésemre választ kapok, amelyek ahhoz segítenek hozzá, hogy minél pontosabb képet kapjak az önkormányzat munkájáról.

Mészáros András: Azt tapasztalom, hogy sok olyan feladat van, amit teljesen másként kell értelmezni, mint azt egy magánember gondolja és elképzelné. Töreksem az alkalmazkodásra és konstruktívan hozzáállni a problémákhoz. Olyan megoldásokat keresek és támogatok, ami a falu jólétét hivatott előre vinni, azzal a céllal együtt, hogy mi jó a közösségünknek.

Melyek azok a feladatok és területek, amelyeket fontosnak tart a község, közösség szempontjából az eddigi tapasztalatok alapján?

Franó Lucia: Egészségügyi dolgozóként fontosnak tartom a gondoskodást. Ezt a feladatot jelenleg abban látom, hogy egy szélesebb körű projekt keretében nyújtunk gondoskodást a falu idősebb lakosságának. Tudom, hogy ez rögtön nem valósítható meg, hosszútávon bízom benne, hogy törődéssel és megbecsüléssel tudunk fordulni az idősek felé.

Mészáros András: Az elvárások mellett az előttünk álló év bizonytalan és rizikós. A költségvetés tekintetében pe-

dig a befolyó pénzeket illetően az önkormányzat mindent meg fog tenni, hogy nehezen, de ne csak a rizikó elhárítására, hanem a fejlesztésre is tudjon elkülöníteni erőforrást és pénzt. Eddigi tapasztalataim alapján elmondhatom, amit a polgármester is többször hangsúlyozott, hogy kulcsfontosságú a víztisztító állomás megoldása, az iskola fennmaradásának stabilizálása. Emellett fon-

tosnak tartom, hogy a civil szervezetek aktív működését segíteni tudjuk a közösség javára. Több olyan projekt van, ami ezekhez a területekhez irányt mutat, mint a például a kerékpárút. Mindezek mellett a fejlesztés nem mehet végbe egy jól működő közösség nélkül, ezért fontos, hogy képviselőként összetartsuk és építsük azt.

Jubileumi 20. év a Játékvár Játsszóházban

Hihetetlen, de beléptünk a Játékvár Játsszóház jubileumi 20. évébe. Foglalkozásainkat 20 éve azzal a hittel és reménnyel indítottuk, hogy szombatonként, péntek délutánoként a Pöttöm klubbal, a nyári foglalkozások alkalmával értéket teremtsünk. Célunk segíteni a családoknak, hogy boldog gyermekeket tudjanak nevelni. Konceptiónk alapjaiban alig változott az évek során, de mindig hajtott bennünket a megújulás vágya. Évről évre picivel többet adni a hozzánk látogatóknak. Sok mindent már megvalósítottunk, s még nagyon sok minden lapul a tarsolyunkban, ami megvalósításra vár. A mögöttünk álló 20 év legnagyobb sikere minden bizonyítással a rendszeres foglalkozások voltak, hogy felnőtt egy generáció, akik már gyerekeikkel jönnek hozzánk, vagy akikből fantasztikus foglalkozás vezető lett, vagy halad azon az úton. Siker, hogy a lezárások alatt is tudtuk kihívásokkal, feladatok formájában tartani a kapcsolatot

a családokkal. Siker a 10 éve futó Rajzoldj és Nyerj! rajzpályázatunk, vagy akár a 10 éve kézbe vehető, bár talán nem olyan látványos kis újságunk az Útravaló elindítása. Tudjuk, hogy szeretik a családok, hisz mindig megtelik a virtuális postaládánk a szülők és gyerekek véleményével, alkotásaival egyaránt. Siker a két kiadványunk, egyik melybe alkotásokat, ötleteket gyűjtöttünk össze, a másik kiadvány pedig falunk nevezetességeit, múltját dolgozta fel kis munkafüzet formájában. Siker az indulónk, melyet két tehetséges csütörtöki zenésszel, akik volt diákjaim, Fecóval és Tomival alkottunk meg. Szerény anyagi körülményeink talán azt mutatták, hogy ilyen kezdeményezést életben tartani 20 éven át lehetetlen, de lám mit tesz az emberi akarat és összefogás, bizony csodákat. Köszönet jár minden segítőknek, akik az anyagi feltételeit megteremtik annak, hogy működhesünk – az Önkormányzat és sok-sok vállalkozó és szülő. Köszönet illeti azokat, akik lelkesedésükkel, hitükkel ott bábáskodtak az induláskor. A 20. jubileumi évünk kapcsán további vágyaink is vannak. Bízunk abban, hogy jóakarattal, segítő szándékkal a Játékvár még sokáig tud működni, s tudunk találkozni veletek kedves gyerekek és szülők. A 2023-as évben folyamatosan minden hónapban érdekes foglalkozásokkal várjuk az érdeklődőket, több vendég is színesíti majd a foglalkozásokat. Hamarosan meghirdetjük a Rajzoldj és

Nyerj! rajzversenyt, idén a Petőfi év kapcsán versek illusztrálása lesz a téma. Folyamatban van a Nyári kézműves napok szervezése, a jubileumi év kapcsán még több és színesebb programmal. A Játékvár születésnapját pedig októberben egy családi nappal szeretnénk megünnepelni.

A Játékvár vezetősége

Tevékeny nyugdíjasok

Kállay Károly, mérnök, a helyi nyugdíjas szervezet elnökének korábbi beszámolója alapján részletesen bemutatásra került a szervezet tevékenysége. Amit pedig az óév utolsó két hónapjának aktivitását illeti az elnöktől megtudtuk, hogy minden tervezett tevékenységet maradéktalanul teljesítettek.

“Megtartottuk a 2020 – 2022-ben jubiláló tagjaink ünnepi köszöntését, amit előtte, 2020-2021-ben a koronavírus-járvány megghiúsított. Segítettünk az adventi koszorú díszítésében, aktívan részt vettünk a karácsonyi vásárban, közben szervezetünk 15 tagja részt vett a somorjai alapszervezet által rendezett egy napos kiránduláson, a szomszédos Ausztriában. Kittseeben megtekintettük és éltünk a vásárlási lehetőséggel a Hauswirth csokoládégyárban. Majd megnéztük a gyönyörű bécsi karácsonyi vásárt. Utolsó rendezvényünk a sikeres szilveszteri találkozó volt december 30-án.”

A szervezet évváró tagsági gyűlését 2023. február 16-án tartották meg, ahol a tagság jóváhagyta az elnöki beszámolót a 2022-es év tevékenységéről, a pénztári beszámolót a szervezet gazdálkodásáról, az ellenőrző- és revíziós bizottság jelentését a 2022-es évben elvégzett ellenőrzésekről, valamint elfogadták a 2023-as munkatervet és költségvetést. Az évváró taggyűlést jelenlétével megtisztelte Bors Mihály, a járási nyugdíjas szervezet elnökségi tagja, aki egyben a somorjai alapszervezet elnöke, aki alapinformációkkal szolgált a 2023-as év üdülési- és rekreációs programjairól.

Kállay Károly a szervezet 2023. év programjairól szólva a következő megvalósítandó célokat fogalmazta meg:

“Folytatni szeretnénk a taglétszám stabilizálását és számának növelését. Ezennel tisztelettel várjuk az új tagok jelentkezését. Érdeklődés esetén a csatlakozási lehetőségről bővebb információt a vezetőség nyújt. Emellett a falu közösségi életébe kapcsolódva aktívan részt veszünk a falunapi rendezvényeken, az adventi koszorú díszítésében, és aktívan bekapcsolódunk a karácsonyi vásárba. Terveink szerint a tagság részére megszervezzük a jubilánsok ünnepi köszöntését, a hagyományos

egynapos kirándulást, valamint az idén december 30-án szeretnénk megrendezni a tagság szilveszteri szórakoztató találkozóját a kultúrházban élőzenével színesítve.”

Új elem szerepel a szervezet programtervezetében, mégpedig májusban szabadtéri szórakozást szeretnénk megvalósítani a helyi sportpályán, egy jó hangulatú kemencés sütögetést, szórakozással egybekötve. Az elnök záró szavaiban hangsúlyozta, hogy nyitottak a további ötletek fogadására, ami a programjaik színesítését szolgálnák.

A köztéri szobrok felújítása az idei évi feladatuk

Szent Jakab Polgári Társulás

A Szent Jakab Polgári Társulás a csallóközcsütörtökiek és a környező falvak lakosságának egyik kedves programjához, az adventi vásárhoz teremti meg az ünnepi hangulatot, mégpedig az adventi koszorúnak az elkészítésével. Az elmúlt évben tették ezt immár 16. alkalommal. Kezdetben a társulás tagjai készítették el a község központjában található koszorút és a kezdeményezését a községi önkormányzattal közösen valósították meg. Az elmúlt években viszont az előkészítésbe bekapcsolódtak a helyi társadalmi szervezetek is. A társulás új elnökével Kállay Andrással beszélgettünk.

A község méltán lehet büszke munkájukra, hiszen nemcsak Szlovákia legnagyobb adventi koszorúja készül el minden évben, hanem hagyományt tudtak teremteni számos település számára, akik követni kezdték ezt a tevékenységet. Milyen hagyományra tekint vissza a karácsonyi vásár?

A karácsonyi vásár úgy alakult ki, hogy először egy kisebb vásárként szerveztük meg a plébánia udvarán, azután a kultúrházban, végül a mai formájában is ismert módon a fő utcán, a téren. Az előkészületek során megszólítottuk a többi szervezetet és közösen szerveztük meg a jelenleg is működő karácsonyi vásárt, aminek szép hagyománya van és jó híre a környező falvakban is.

Erre a már meglévő hagyományra kapcsolódva közösségi munkával együtt díszítjük fel egy héttel korábban az adventi koszorút.

2022-ben az adventi vásár egyfajta ünnepség volt a falu életében. Hogyan élték meg?

A covid-hullám időszakában leállt a rendezvényszervezés, így most nagyon örültünk, hogy végre megszerveztük a vásárt. Sajnálatos, hogy 2021-ben már szintén minden elő volt készítve, de olyan intézkedéseket adtak ki, amelyek ellehetetlenítették, hogy megtartsuk a rendezvényt. Az elmúlt adventi időszakban végre ismét a falu lakosaival együtt ünnepelhettük a koszorú megáldását és az advent kezdetét.

Milyen tervei vannak az idei évre a társulásnak?

Az idei évet tisztújítással kezdtük, az eddigi elnök Nagy Tibor mandátuma lejárt. A társulás részéről én kaptam meg a bizalmat, hogy folytassam ezt a méltó feladatot. A tagság választott egy új vezetőséget, amiben Nagy Tibor és az eddigi tagok megmaradtak, új tagként pedig Udvaros Dávid került be.

Ennek az évnek a legfőbb célkitűzése a részünkről az, hogy a társulás részvételével, az előző évtizedben felújított köztéri szobrokat, szakrális emlékeket újra letisztítsuk.

A temetőben lévő piéta szobor volt az első felújítási rendezvényünk 2011-ben, majd egy évvel később a Szentháromság szobor a Jednota épületével szembeni parkban. A por ráül a szobor felszínére, és az esős idő után ez lecsurog, amit szabad szemmel is látni. Tíz évvel ezelőtt voltak utoljára restaurálva, most pedig ugyanaz a restaurátor jön el letisztítani a szobrokat.

Milyen forrásokból finanszírozza a társulás a tevékenységét?

A társulás regisztrálva van a listára, ahová az adófizetők az adójuk 2 százalékát felajánlhatják. Az előző évben ennek az összegnek egy részét a halottas házban lévő lélekharang cseréjére fordítottunk. Idén pedig a szobrok felújítására fordítjuk ezt a pénzt. Mindezek mellett a falu önkormányzata is nyújt támogatást. A karácsonyi vásár és a Csemadokkal közösen szervezett hagyományörző napunk pedig szintén egyfajta bevételi forrás, amit ezekre a tevékenységeinkbe visszaforgatunk.

A Csemadok 2023-ban is aktívan részt vesz a közösség életében

A Csemadok Csallóközcsütörtöki Alapszervezetének elnöke, Mészáros András a 2022-es év összegzéséről örömmel elmondta, hogy az év első felében a Covid-járvány enyhülésével visszatérhettek a megszokott működésükhöz.

A szervezetet szinte megbénították a járványellenes intézkedések, de tavaly végre újra megemlékeztek az 1848/49-es forradalomról, ami már hagyományosan az első rendezvényük az évben. Utána pedig reménykedve tervezték meg az egész évre a programjaikat. Ugyanakkor szólt arról is, hogy egész évben érezték, hogy a közösség még nem talált újra önmagára. Beszélgetésükben elmondta hogyan indultak újra és milyen tervekkel vágtak neki az idei évnek.

„A két év bezártság után újra meg kell találnunk az utakat, a kapcsolatokat egymáshoz, hogy újra tudjuk értékelni azt, hogy együtt lehetünk és egy közösséget alkothatunk. Ezért is tartottuk fontosnak, hogy ebben a folyamatban aktívan részt vegyünk.

Elhatároztuk, hogy a kultúra irányába nyitunk először és a korábbi évek sikeres tapasztalataira támaszkodva 2022 tavaszán újraélesztettük - először a kultúrház felújítása, majd pedig a járvány miatt - több évig elmaradt Csütörtöki Színházi Évadot. Ekkor két előadást kínáltunk a nézőknek. Reméljük, hogy a következő időszakban már sikerül egy hosszabb évadot is összeállítanunk és állandó minőségi színpadi előadásokat tudunk megszervezni itt, a Felső-Csallóközben.

A nyár elején egy teljesen új rendezvénnyel próbálkoztunk. Elhatároztuk, hogy szeretnénk a gyerekeknek is

bemutatni, milyen érdekes helyek, milyen gazdag természet veszi őket körül itt helyben, a Csallóközben. Mivel úgy látjuk, hogy a gyerekek már lényegesen kevesebbet járják a falu környékét, mint tettük mi, a szüleik és nagyszüleik generációi. Ezért egy olyan programot terveztünk, ahol kicsit bejárjuk a határt, megnézzük, milyen növények és állatok vesznek körül minket, hova vezetnek a kanyargós mezei utak. Tavaly először indultunk ilyen sétára és a résztvevők száma bőven meghaladta a várakozásainkat. Azt hiszem, mindenki nagyon jól érezte magát az első Családi sétán, ami azt is jelenti, hogy ezt a programot idén is meg kell rendeznünk. A nyáron még egy, számunkra kicsit más és új rendezvényt szerveztünk, a Hagyományőrző napot, ahol a Szent Jakab Polgári Társulással együtt az aratások hagyományait elevenítettük fel. Újra izzott a falu kemencéje és egy táncház keretében egy késő éjszakába nyúló fergeteges mulatságot tartottunk.

Novemberben pedig a koronavírus-járvány után először sikerült karácsonyi vásárt is tartani Csütörtökben, ahol idén sem hiányozhattunk.

2023-at pedig már teljesen megszokottan tudtuk elkezdeni. Az évzáró taggyűlés után a programsorozatunk idén is a március 15-ei eseményekről való megemlékezéssel kezdődik. Egészen biztosan lesz Családi séta és Hagyományőrző Nap is, valamint ősre is tervezünk érdekes rendezvényeket. A kultúrház felújításával kialakult egy klubhelyiség is, ami tökéletes kisebb, meg-hittebb rendezvények befogadására. Szeretnénk ezt a teret is megtölteni tartalommal. Számos ötleten még dolgozunk, de annyi biztos, hogy a Csemadok 2023-ban is aktívan részt vesz majd a közösség életében.”

Örömmel énekelnek

Csallóközcsütörtöki Daloskör

Csallóközcsütörtökben sok évnyi kihagyás után 2007 januárjában alakult újra a helyi daloskör az előzőleg megszűnt énekhar nyomdokain Posvancz Margit kezdeményezése által. Fodor Éva, a Csallóközcsütörtöki Daloskör jelenlegi vezetője, örömmel tekint az elmúlt időszakra, mert a csoport számos rendezvényen és versenyen vett részt, de meglátása szerint a felszabadult örömeleklés akkor mondható el, ha egymást erősítve, szabadon énekelhetnek.

Bekapcsolódnak a falunak a közösségi életébe

Az énekhar részben idősebb hölgyekből áll, akik számára nehezebb a koronavírus után az újraindulás és vannak természetesen olyan tagok is, akik valami ok miatt elmara- doznak. Azonban örömmel vettük, hogy vannak új tagok is, akikkel együtt mégis állandóan számíthatnak 14-15 tagra.

Fellépnek a nemzeti ünnepek, falunap, egyházi ünnepek alkalmával, de énekelnek az adventi és karácsonyi koncerteken is. A csoporttagok aktívak és újabbnál újabb ötletekkel állnak elő, így egy fellépés alkalmával akár verseket, idézeteket, de színdarabot is tudnak előadni az éneklés részeként. Kezdetben inkább népdalokat, nótákat adtak elő, melyekről megjegyezte, hogy sajnos egyre inkább feledésbe merülnek. Ezért a falunapok alkalmával jellemzően nótacsokorral készülnek. A népdalnak rene- szánsza van, a magyar nóta hungarikum, de a dalok kiválasztása néha nehéz, mert gyakran férfiaknak íródtak, de a jó vezető a csoport szelleméhez igazodva mindig megtalálja a megfelelő darabot.

A legnagyobb öröm és a legnagyobb kihívás

A daloskör nem csak emberek csoportját alkotja, hanem egy baráti társasággá alakult, ahol megemlékeznek az évfordulókról, a tagok névnapjairól, de közös kirándulás, városnézésen vesznek részt. Minden egyes összejövetel egyben

egy kihívás is. Ahhoz, hogy a gyakorlások alkalmával a létszámot tartani tudják, az idősekre való tekintettel a tagok egy csoportja közösen autóval jár be a próbákra. Egymásra tekintve is kiismerik annyira egymást, hogy ki- nek mi a problémája, vagy hogyan támogassák egymást a hétköznapokban.

Fellépések

Közös együttműködés alakult ki az éberhardi nyugdíjas klubbal, gyakran hívják a daloskör tagjait fellépésre, amit ők két nyelven is vállalnak. Ismerik a közönséget és az elvárásokat, így az éneklés mellett kisebb színdarabokkal is fellépnek. Jó baráti kapcsolatot ápolnak Magyarországon Balatonederics, Gyömrő városával, így ott is gyakran szerepelnek.

Jelenleg a március 15-i megemlékezésre készülnek. Egy- egy felkészülés alkalmával újra felelevenítik a már jól ismert dalokat és utána újakat tanulnak meg. Hetente minden hétfőn szoktak próbálni a Községházán, a posta alatti teremben.

Az önkormányzat segíti a daloskör működését, támogatást nyújtottak a fellépő ruhák varratásához, amivel alkalomhoz illően tudnak megjelenni, de a költségvetés hozzájárult a fellépéshez szükséges buszkieltség térítéséhez is. Ennek hozományaként a daloskör rendszeresen készül a nyugdíjasnapra, ahol dalcsokorral és kisebb jelenetekkel színházi társulat mintájára örvendeztetik meg a falu időseit.

A Horgászklub életéből

A 2022. évben ismét aktív programokba csatlakozhattak azok, akiknek a horgászat a kedvenc időtöltése. Nemes János, gazdasági vezető elmondta a mozgalmas programok sorát a hagyományos májusfa állítással kezdték, közösen a tűzoltókkal április 30-án, ahol kicsik és nagyok jókedvvel díszítették színes szalagokkal a fát. A következő hónap végén került sor a nagyszerű gyerek horgászversenyre Olgán, melyen 17 gyermek vett részt. A versenyt Lőrinc Bendegúz nyerte meg, több mint 100 darab kifogott kishallal. Felnőtt páros horgászversenyt Jókán rendezték meg 26 résztvevővel, ahol 149 kg kifogott és kíméletesen visszaengedett ponttyal Kiss Rudolf és Far-

kas Gábor páros nyert. November 26-án a karácsonyi vásárban is részt vettek. A Horgászklub standokon mindenki örömeire forralt bort, kocsonyát, házi cérnametélt és más házi terméket kínáltak.

A 2023. évet még csak tervezik, majd az évzárón közösen egyeztetik az évi programot. Terveikben szerepel a már hagyományos gyerek és felnőtt horgászversenyek meghirdetése, és idén még szeretnének, a nagy érdeklődésre való tekintettel, egy családi horgász hétvégét is megszervezni.

A helyi vöröskereszt szervezet vezetőségében változásokat hozott a 2023-as év

A január 20-án tartott évzárón az előző két év kiértékelése mellett sor került az új elnök, Podobek Judit megválasztására, aki Lazík Károlyt követi a tisztségben, ugyanis a korábbi elnök önkéntesen lemondott az elnöki posztjáról és kilépett a vezetőségből. Emellett még egy új taggal, Mezzei Mónikával bővült a vezetőség. Ő vette át a pénztár vezetését.

Az évzárón a vöröskereszt szervezet tagjainak lehetőségük nyílt támogatni a szervezetet a tagsági bélyegek megvásárlásával. A kiértékelésben megállapításra került, hogy az előző két év tervezett eseményeit sikerült elvégezni.

Továbbá ismertetésre kerültek a szervezet tervei az idei évre, melyek folyamatosan megvalósításra fognak kerülni. Kiemelkedően jókedvű, mulatságos, nagy hagyománnyal rendelkező programjuk a farsang utolsó hétvégéjén, idén, február 18-án megszervezett dőrejárás, amivel megünnepelték a tavasz eljöttét. A dőrejáráson álarcos, maszkos résztvevők mosolyt és jókedvet okoztak egymásnak és a falu lakosainak, akik nagy szeretettel kínálták süteménnyel, finomságokkal és bizony ízletes

pálinkával, borral is a felvonulás szereplőit. A dőrejárás zökkenőmentes megvalósulását a helyi önkéntes tűzoltószervezet biztosította.

2022-ben a helyi szervezet két véradója kapott Jansky-érmet, ifj. Noszek Lajos ezüst és Podobek Judit arany fokozatú elismerésben részesült.

Podobek Judit, elnök a szervezet működése kapcsán elmondta: a vöröskereszt elsődleges célja a véradások megszervezése és a véradók támogatása. Minden közösségi eseményből származó bevételünket a szervezet működésére és a véradók támogatására fordítjuk. Büszkék vagyunk rá, hogy kis falunkban ennyi aktív véradót tartunk számon, és az öröm még nagyobb lenne, ha minden évben újabb véradókkal bővülne csapatunk.

Újdonságok az oktatás területén az óvodában is

Az elmúlt időszak nem csak a tanulásról szólt, hanem programokat és egy fantasztikus bált is szerveztek a Csallóközcsütörtöki óvodában, amiről az óvoda igazgatója Góliás Erika beszélt.

Hogy készülődtek az adventi és karácsonyi időszakra?

Az adventi vásár szellemében, az osztályok öltözőjében egy asztalon a szülők által készített termékekből lehetett vásárolni. A befolyt összeget pedig a pedagógusok javaslata szerint, olyan táblákra fordítottuk, amit a kerítésre szereltünk fel és krétával tudnak rá rajzolni a gyerekek, de vettünk gyurmát, motivációs A3-as képeket évszakokra bontva. Kisebbeknek a festéshez szivacsos tollakat vásároltunk. Beszereztünk egy kültéri manó formájú szemetes konténert, hogy a gyerekek megtanulják, hogy azt egy adott helyre kell lerakni, ezzel is bővítve az udvari képet, ahová tavaly fészekhintákat, virágágyásokat szereztünk be, ez utóbbiról gyerekek gondoskodnak. Karácsony előtt az egész óvoda süttőmézeskalácssütésen vettek részt a gyerekek, aminek nagyon örültek, mert ők formázták, gyúrták a tésztát, ami segíti a fejlődésüket.

Két héttel karácsony előtt, mind a három osztályban feldíszítettük a karácsonyfát, hogy a Szülői Szövetség jóvoltából a Jézuska el tudja juttatni az ajándékokat az óvodába, bővítve azzal a játékok tárával. A Cseperedő program jóvoltából pedig Hideghéthy Herics Mónika szervezése által A szépség és a szörnyeteg című előadásban vettünk részt a kultúrházban az iskolásokkal együtt.

Fontosnak tartjuk a néphagyományok, népdalok megőr-

zését, ezért gyerektáncházonon vettünk részt az iskolában, ahol táncoltak, énekeltek. Ezek az előadások segítenek a felkészülésben programjaink megvalósítása során, amit az anyák napi ünnepségen szoktunk előadni.

Nagy sikerek örvendett a bál...

A Szülői Szövetség tagjaival megszerveztük a szülők első ovibálját immár hagyomány teremtés céljával. Több szülő is segítette a szervezést az óvodapedagógusok közreműködésével. Így a kultúrházban 126 személy gyűlt össze az óvoda első nagyszabású bálján. Nagy sikere volt a bálnak, aminek az is köszönhető, hogy 76 darab tombola került összegyűjtésre, köztük konyhai robotgépek, páras vasaló és egy függőhinta is szerepelt. A befolyt tombola díjból új kinti játékokat szeretnénk vásárolni.

A résztvevők többsége a faluból volt, míg az óvodások vendégei környező falvakból érkeztek. A bál nem csak a pénzgyűjtésre szolgált, hanem összehozta az óvoda kollektíváját a szülőkkel együtt, így lehetőséget adva a hozzáállás változtatására a személyes kapcsolatokról és az óvodáról. A bálon a Hollósy Band szolgáltatta a zenét és a pozsonyi Dance Kids tánc stúdió Sabro Sura csoportja lépett fel, míg fotósnak Nagy Viktóriát bíztuk meg, aki a csallóközcsütörtöki alapiskola növendéke, ezzel is támogatva a helybéli tehetségek gondozását.

Csallóközben még újdonságnak számít a LEGO-oktatás. Mit is jelent ez a gyakorlatban?

A LEGO oktatás idén áprilistól kezdődik az óvodában. Az óvodapedagógusok szakszerű képzéseken vesznek részt és gyűjtik a segédeszközöket, mivel egy alap cso-

magot kapunk, ami témakörönként bővíthető. A gyerekek az oktatás által játékosan tanulják meg a LEGO által a térbeli tájékozódást, a színeket, a logikus gondolkodásmódot, de a LEGO fejleszti a fantáziavilágot, a bátorságot, a szocializálódást és az adaptációs nehézségek leküzdését is. A LEGO csoportmunkára ösztönzik a gye-

rekeket, így megtanulják egymást elfogadni és tolerálni. Idén ez még egy 45 perces LEGO szakkör keretében fog működni teljesen ingyenesen. Mivel a szakmai rész elszámoltatása egy időigényes folyamat, így csak a következő tanév szeptemberétől tudjuk beépíteni a programtervbe és az állandó oktatás részeként fog szolgálni.

Közösségi élmény az erős, jól működő iskola

A Csallóközcsütörtöki Alapiskola élén Hajtman Béla, az iskolai év elejétől, mint új igazgató vezeti az intézményt. Az eddig megtapasztalt nehézségekről és örömről beszélt.

A karácsonyi vásáron a falu civil szervezetei és oktatási intézményei is megmutatták magukat. Mondana erről néhány szót?

Az adventi időszak számunkra egy lehetőség volt, hogy köszönetet mondjunk a falu vezetőségének, mivel partnerként vehettünk részt a vásáron. Az iskolának is volt ott egy árusító standja, ahol a tanárok segítségét kértük az árusításhoz, így is bekapcsolódva a falu közösségi életébe. A hétvégén a kollégák is árusították az alapiskola termékeit. A legnagyobb sikere a vattacukornak volt, amit sikerült egy speciális logóval ellátni.

Hogyan értékeli az elmúlt félévet, mint új igazgatója az intézménynek. Mit lát, mit tapasztal erősségnek?

Alapvetően az látom, hogy az iskolában is változásokra van szükség. Nem is elsődlegesen a pedagógusok hozzáállása a kérdés, mert tapasztalataim szerint a tanórákat nem csak letanítják, hanem egyfajta többletet visznek bele. Véleményem szerint a kollégák felkészültsége átlagon felüli. Ami talán az újabb megközelítést tükrözi, az a versenyekbe való bekapcsolódás. Elkezdődött egy saját közösség szervezése is. Hozzáteszem, az év folyamán olyan rendezvények valósultak meg pályázati és támogatók segítségével, amelyek összekovácsolták az iskola tanulóit. Ilyen volt a hangszerbemutató és a táncház, a Cseperedő program által.

Milyen új kihívások állnak Önök előtt?

Kihívásnak élem meg azt, hogy meg tudjam szólítani a helyi közösséget. Egy patinás és neves iskolát kell újra csillogással megtölteni. Úgy érzem, itt a helyi magyar gyerekekért harcolni kell, meg kell szólítani a szülőket, akár személyesen is. Semmivel nem vagyunk hátrább, mint bármelyik környékbeli iskola, csupán azt kell tudatosítani, hogy a fejlődés elindításához az iskola, és az önkormányzat mellett talán a legfőbb, a helyi családok összefogása is szükséges. Ezen dolgozunk, ezért indítottunk új programokat. Például: egy új oktatási módszerre szeretném felhívni a szülők figyelmét. A szombati napokban lehetőséget kínálunk a szülőknek, hogy a délelőtti foglalkozások keretében megtekinthessék az új oktatási rendszereket, az iskolai előkészítőt, kézműves, játékos angol nyelvi és interaktív foglalkozásokat és ez alapján tudjanak majd dönteni a beiratkozásról. Olyan szülőket is megkerestünk, akik más községekben laknak, őket is szeretnénk a foglalkozásokba bevonni. Az egyediségünket mutatja a bevezetendő LEGO EDUCATION program is.

Milyen új módszerekkel készülnek? Kifejtené mi az a LEGO-módszer?

A korrallal haladva törekszünk arra, hogy az oktatást modernizáljuk és folyamatosan fejlesszük az iskola számítástechnikai részlegét. Ennek hozományaként az edelényi Szent Miklós Görögkatolikus Iskolában és Óvodában szakmai továbbképzésen vettek részt az iskolánk pedagógusai és sikeresen betekintést nyertek a LEGO oktatási - módszer felhasználási területeiről. Ez egyfajta innovatív oktatási módszer, amivel a diákok könnyebben, gyorsabban sajátítják el a tananyagot. A LEGO oktatási céljaira használt készleteit a következő tanévben fogjuk

bevezetni a tanítási folyamatba, szakértők bevonásával. Azonban arról be tudok számolni, hogy a szlovák órán már bemutatásra kerültek a legók. Láttam, hogy a gyerekek szeme felcsillan és jobban figyelnek az órára. Szeretettel hívunk minden érdeklődőt, bátran keressenek akár személyesen is, szívesen elmondjuk a LEGO oktatás adta lehetőségeket.

Milyen tervek vannak az idei évre?

Tapasztalatom szerint sok szülőben előítéletek élnek. A célunk, hogy helyi gyerekekkel töltsük meg az iskolát. Nyilván az iskola működtetése pénzügyi kérdés is, „fejpénz van”, azaz akkor tudunk váltani, erősödni, ha elsődlegesen a helyieket segítjük az anyanyelvi oktatásban. De mint jeleztem, ehhez a szülők akarata is kell. Ha összefogunk, 2-3 évfolyamban szinte tisztán helyi osztályokkal is tudnánk működni. Továbbiakban erősíteni szeretnénk a helyi szervezetekkel való együttműködést, hogy legyenek közös kapcsolódási pontok. Remélem azt is, hogy sikeresen tudjuk növelni a helyiek létszámát az iskolai beiratkozások alkalmával. Emellett az asszisztens pedagógusokat szeretném motiválni, mert fontos szerepük van az oktatásban.

Egy-egy osztályban vannak átlagos képességű, és tehetséges gyerekek. Hogyan tudják segíteni a tehetség-gondozást?

A tehetséggondozás alapvető módja, hogy sok-sok

odafigyelést kapjanak a gyerekek. Talán nem kell külön szétszámolni, hogy egy kisebb létszámú osztályban több idő jut egy-egy gyerekre. 45 perc 10 gyermekkel nem ugyanaz, mint 45 perc 25 gyerek részére. Egyébként a diákjaink között most is sok tehetséggel megáldott van, ezért is tudtunk a Tompa Mihály Országos Vers- és Prózamondó versenyen részt venni, illetve Komáromban, ahol gyerekek rajzait díjazták. Vizsgáljuk, hogy lehetne a művészeti iskolát is létrehozni a községben. Emellett pedig egy újabb lehetőségként a sport tevékenységet is szeretnénk fejleszteni. Jegyezzem meg, hogy a tornaterem felmérése elkészült, szeretnénk az önkormányzattal együtt elindítani a tatarozását, hiszen erre is szükségünk lesz!

„Nem kaptunk és nem is adtunk zakót”

Elindult a bajnokság tavaszi fordulója. A felkészülésről, a tervekről, célokról beszélgettünk Nagy Róberttel.

Milyen reményekkel vágnak neki a felső osztálynak, hogyan teljesítenek?

Az előző osztályt toronymagasan megnyertük, így feljebb léptünk, amit én sikernek könyvelek el, büszkén mondhatom, hogy erre számítottam. Ez a felsőbb osztály jóval nehezebb, látni a különbséget a csapatok között, sokkal nívósabbak a mérkőzések és jóval kiélezettebb a mezőny. Azonban nem kaptunk és nem is

adtunk zakót.

Elégedett vagyok, azonban idegenben olyan pontokat buktunk el amiért úgy gondolom kár. Ez a felsőbb osztály több koncentrációt igényel és több edzést. Jelenleg a tizenkét csapatból a hatodik helyen vagyunk. Itt már komolyabb háttérrel rendelkeznek a csapatok anyagi és emberi szinten. A hazai játékos nem minden esetben ugyanazt a szintet nyújtja mint egy külsős, mégis látni a fejlődést, de mi évek óta törekszünk arra, hogy hazai futballistákkal töltsük meg a csapatot.

Milyen célokat nevezne meg a csoportban maradásról?

Az eredményeink lehetnének jobbak, de elégedett vagyok a jelenlegi állással is. Céljainkat tekintve az alapszakasz után szeretnénk az első nyolcban végezni. Kicsi a pontkülönbség egészen a 10. helyig, viszont egy hétvégi meccset könnyen el lehet bukni, ami három ponttal könnyen a lista végére röpíthet. Egy felsőbb osztályba jutni dicsőség, reálisan nézve arra nekünk nincs esélyünk. Nem is cél a feljebb jutás, inkább a megerősödés és az, hogy megszokjuk ennek a ligának a kihívásait.

Hogyan készültek a tavaszi fordulóra?

Január 18-án a szokásosnál korábban kezdődött a téli felkészülés. A Kelet-, és Nyugat-szlovákiai Labdarúgó-szövetség által kiírt téli kupán, 200 euróért játszhattunk öt műfüves meccset, amiben benne voltak a játékvezetők szereplései is. Egy mérkőzés egy csapat részére 120 euro, így a téli kupában egyharmad áron tudtunk focizni. Ezek nagypályás bajnokságok voltak, Galántán, Vágsellyén és Szereden is játszottunk.

Az eredmények felemásra sikeredtek, voltak próba játékosok is, sőt két távozó, akiket jelenleg is próbálunk helyettesíteni. A felkészülés hosszabb, de a csapat javára válik. A szabály kimondja, hogy télen csak kölcsönbe lehet játékost bevenni a csapatba, így erre a félévre leszerződöttük a 23 éves Radovan Vančot, aki a Slovanban ifjúsági edző. Hosszú távú tervei vannak, szeretne helyben focizni.

A támogatás az önkormányzat részéről eddig is megvolt. Viszont azt is látjuk, hogy az önkormányzatok egyre nehezebb helyzetben vannak anyagilag. Hogyan gondolja a finanszírozás megoldható a továbbiakban is? A növekedett kiadások mellett hogyan tudnak takarékoskodni?

Az ideai költségvetés tekintetében most adtuk be a kérvényt a szokásos támogatásra. Más kluboknál könnyebb a helyzet, mert más kaliberű játékosokat tudnak hozni a nagyobb támogatásból, de szerintem a falusi futballnak az a lényege, hogy minél több hazai vagy környékbeli, esetleg a szomszéd faluból érkező játékosok focizzanak.

A hazai játékoskeret, ami az eddigi filozófiánk volt, véleményem szerint ez az, amit takarékoskodásnak tudunk tekinteni. Három jelentkezőnk van, akiből ket-

Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1 TJ Kostolné Kračany	14	11	2	1	34:11	35
2 ŠK Veľké Úľany	14	8	3	3	29:21	27
3 Telovýchovná jednota Družstevník Topoľníky	14	8	2	4	28:15	26
4 TJ ŠM Janíky	14	7	2	5	26:25	23
5 NAFC Veľké Blahovo	14	7	1	6	20:13	22
6 FC Štvrtok na Ostrove	14	6	1	7	31:25	19
7 SC Čenkovce	14	5	4	5	21:17	19
8 OFK Mostová	14	6	1	7	23:28	19
9 FC JELKA	14	5	3	6	27:18	18
10 TJ Družstevník Malá Mača	14	5	3	6	23:22	18
11 TJ Lehnice	14	4	1	9	15:30	13
12 „FC Nový Život“	14	0	1	13	1:53	1

tő közül látunk potenciális csapattagot, ők majd a későbbiekben csatlakoznak hivatalosan a csapathoz. Tudjuk, hogy a hazai játékos kevesebb kiadással jár, mint az idegen. A hazai játékosok megtartása emeli a közhangulatot, ami csapatot erősíti.

Szeretnénk korszerűsíteni a pályának a világítását LED világításra, mivel télen este fél nyolckor edzünk. Pályáztunk egy projektre, amit megnyertünk, azonban ezek a pályázatok csak márciusban kerülnek kifizetésre, így az önkormányzat segítségét kértük, hogy általuk nyújtott hitelre meg tudjuk venni előre a lámpákat. A lámpa állványainak a vasanyagát már megvettük és a faluból egy vállalkozó segít a szerelési munkákban. Amennyire tudunk törekszünk az önállóságra, hogy ne terheljük az önkormányzatot. Azonban azt is látni kell, hogy a legnagyobb kiadást mindenképpen az útiköltség jelenti.

Állandó kérdés az utánpótlás

Az U9 és U11 kategória jelenleg is működik 30-35 gyerekkel. Ebben a korban még számos lehetőség áll a rendelkezésükre és csak idővel alakul ki, hogy mit választanak. Próbáljuk a kitartásra nevelni őket. Havi szinten 10 euró hozzájárulást fizetnek a szülők, amit csak a gyerekekre fordítunk. Ebből most melegítőket vettünk nekik, a falu nevének feliratával, ezzel is képviselve a községet, ahol játszanak. Más helyeken a tagdíjakat nem fordítják vissza a fiatalokra, ezért ez nálunk előnynek számít.

Együttműködünk az AMC Vörösmajori Klubbal, akiknél nincs futballpálya és nálunk játsszák a meccseket. A közös megállapodás értelmében a náluk kimaradt gyereket átvesszük. Mivel ott többféle sportággal foglalkoznak, aki csak focizni szeretne, az hozzánk jön.

A két edzőnk közül az egyik elment, valamint az U11-es csoportból jövőre lesznek, akik magasabb kategóriába lépnek. Problémának tekintem azt, hogy a gyerekek korcsoportjai fel vannak osztva: U9, U11, U13 és a többi. Régen három kategória volt, most hat. Egyre kevesebb gyerek születik a falvakban és egyre kevesebben választják a futballt a sportolás címszó alatt. Megoldás lehetne a kevesebb korcsoport kategorizálása. A gyerek létszámiánya azonban nemcsak nálunk, hanem a szlovák területeken is gondot okoz.

Az érkező tavasszal kapcsolatos természeti, időjárási megfigyelések és népi hagyományok

MÁRCIUS - régi magyar neve Böjtmás hava, ugyanis ez a böjtidő második hónapja.

Március 25. - Jézus fogantatásának ünnepe, melynek régi magyar neve Gyümölcsoftó Boldogasszony. Az ünnep neve onnan ered, hogy a gyümölcsösökben ilyenkor végzik a fák oltását. A csallóköziek ehhez a naphoz kötötték a tavasz beköszöntét is.

ÁPRILIS - régi magyar neve Szent György hava.

Április 1. - A népi hagyományban a bolondok napja. Ezen a napon illet a bolondját jártni, megtréfálni az embereket.

Mozgó ünnepünk, a **húsvét** gyakran esik áprilusra. A nagyböjt utolsó hetét, amely virágvasárnapal kezdődik, gyakran neveztek csonka hétnek. Virágvasárnap az egész világban barkát szentelnek. A csallóköziek a megszentelt

barkát nem vitték be a házba, hanem a ház szerhájába szúrták, hogy az az egész háznépet megvédje az ártó hatmaktól.

A nagyhéten végzett munkának varázserőt tulajdonítottak. Úgy tartották, az ilyenkor végzett munka nagy hasznot hoz, s a nagypéteken ültetett krumplinak pedig minden szeme nagy és egészséges lesz.

Nagycsütörtököt, a rendszerint e napon spenótból készült ebéd miatt zöldcsütörtöknek is nevezték. **Nagypéteken** nem dolgoztak a határban, nehogy elpusztuljon a termés. Ezen a napon nem mostak az asszonyok, mert a nagypéteken mosott ruha veszélyt hoz viselőjére. **Nagyszombat** félünnep volt: délelőtt a ház körül dolgoztak, délután azonban már a feltámadási szertartásra és körmenetre készültek. Este véget ért a böjt, a templomból hazatérve sonkát ettek. Nagyszombati hagyomány volt,

hogy a házakat még napkelte előtt körbesöpörték. Ezzel vélték elűzni a férgeseket házból és a környékéről.

A húsvét magyar megnevezése is jelzi, hogy ezen a napon fogyasztottak újra húst és zsíros ételt. A Csallóközben szokás volt a húsvéti ételek megszentelése. A templomban megáldott sonkából, tojásból, kalácsból és borból a család minden tagjának, de még az állatoknak is kellett fogyasztaniuk. A húsvét jelképe a Csallóközben is a piros tojás. A tojás a megváltást, míg a piros szín a keresztfán kiontott vért szimbolizálja szinte az egész területen.

Húsvéthétfőhöz kapcsolódik a locsolkodás szokása, melyet ezen a vidéken öntözésnek neveznek. Ezen a napon a férfiak még ma is útra kelnek, felkeresik a rokonok, ismerősök házeit. Ma már azonban az eredeti cél, a lányok, asszonyok termékenységének fokozása, egyáltalán nem ismert.

Április 24. - Szent György napja. Legendája szerint a szent megölte a királylányt elrabló sárkányt, és a lányt kiszabadította a fogságból. Ő a dunaszerdahelyi katolikus templom egyik védőszentje is. A néphit ettől a naptól számított a jó idő állandóságát, épp ezért számos, főként az

állattenyésztéssel összefüggő szokás kapcsolódik hozzá. A pásztorok ezen a napon szegődtek új gazdához, és a jószágot is ezen a napon hajtották ki először a legelőkre. Ezen az éjszakán különösen vigyázni kellett az állatokra, nehogy a falu végén gyülekező boszorkányok rontást hozzanak a jószágra. A Csallóközben úgy tartották, hogy a György-nap előtt megzördülő ég jó termést ígér.

Április 25. - Szent Márk ünnepe, melyhez a földművesek szokásai, főként a búzaszentelés kapcsolódik.

Marcell Béla nyomán

Miről beszélünk...

A mai rohanó, különböző, ránk ható információkkal zsúfolt világban sokat kommunikálunk. Ez azonban többnyire virtuális kommunikáció, leginkább a közösségi oldalakon keresztül, nem pedig valós kommunikáció, ami néha az ügy rovására megy. De miről is beszélgetünk? Milyen témákról beszélgetünk napjainkban? A családjainkban, a munkahelyünkön, a szabadidőnkben? Lehetnek negatív érzések is azzal kapcsolatban, ami a politikában, a társadalomban, a világban történik. Bizonytalanság egy értelmetlen háború miatt a szomszédunkban. Mivel a legtöbben kereszténynek valljuk magunkat, elsődleges témáinknak a vallásunk témáiról való kommunikációnak, a hitből való életnek kellene lennie. De tegyük a kezünket a szívünkre, hányan beszélgetünk a hit, az egyház és hasonló témákról... Nem a sokszor mesterségesen gyártott és felfújott botrányok témájára gondolok, amelyek időről időre felbukkannak a bulvársajtóban, hogy összezavarják és felzaklassák a hívő embereket. Miről is beszélünk

valójában, amikor a hit, az egyház, a pápa, a papok témájáról van szó? Milyen álláspontot képviselünk? Kiállunk-e az igazság mellett? Vagy csak egy süket, kiabáló, könnyen manipulálható tömeg maradunk?

Még mindig a nagybőjt időszakában vagyunk, és készülünk az év legnagyobb ünnepére, a húsvétra. Lelki tekintetünk a mártírhálált halt, eltemetett, de dicsőségesen feltámadt Úr Jézusra szegeződik. Megéljük ezeket az eseményeket abban a hitben, amelyet többnyire szüleinktől és nagyszüleinktől kaptunk ajándékba. A legnagyobb kincsként és hagyományként igyekszünk-e továbbadni hitünket a jövő nemzedékeknek? Vagy néhány évtized

múlva a mi területünk hitetlen lesz, vagy egy másik hit fogja birtokába venni, amely erőszakkal próbál elterjedni a még keresztény Európában? A túlélt „COVID” és más korlátozások miatt önelégültek lettünk.

Húsvét reggelén az asszonyok ámulva állnak az Úr Jézus üres sírja előtt. A szeretet volt az, ami kora reggel a sírhoz vezette őket, de amikor meglátják az üres sírt, félelem és szorongás fogja el őket, mint mindenkit, amikor valami érthetetlen dolgot tapasztal, ami végül is természetes. Ezt a félelmet felnagyítja egy fehér ruhás fiatalember (angyal) jelenléte, aki örömmel jelenti be nekik, hogy az Úr Jézus feltámadt a halálból. Ugyanakkor a szívük megtelt örömmel, mert a Mesterük él! A sírnál felidéztek az ő jóslatát, és a legkisebb habozás nélkül elhitték ezt a tény. Egyenlő félelmet, de egyben nagy örömet is tapasztalnak, amelyet menekülnek, hogy megosszák a tanítványokkal. A sírtól távozva azonban azonnal megkapják hitük jutalmát. Találkoznak a feltámadt Úrral, aki személyesen jelenik meg nekik. És hogyan reagáltak ezután a tanítványok? Nem hisznek a feltámadás üzenetének. Saját szemükkel akarnak meggyőződni róla. Jézus kinyilatkoztatja magát nekik, de még így is tele vannak kételyekkel; Jézusnak magyarázkodnia kell nekik, hogy meggyőzze őket. Amikor meggyőzi őket, a feltámadás tanúivá válnak.

Az evangélium egy másik reakciót is megörökít számunkra, azoknak a reakcióját, akik halálra ítélték az Úr Jézust. Mindenáron meg akartak tőle szabadulni, még az emléket is el akarják törölni. De ő él. Megölték őt, ez lényeges és érthető, hogy minden másnak véget kell érnie. Nem haboznak megvesztegetni a sír őrzőit, és megparancsolják nekik, hogy azt mondják, hogy a testét a tanítványai lopták

el, miközben aludtak. Megparancsolják nekik, hogy szándékosan hazudjanak. És mi az eredménye az erőfeszítéseiknek? Nem találkoztak a feltámadt Jézussal.

Elhiszek mindenféle dolgokat, tényeket, gyakran teljesen valótlanokat. De egyértelmű bizonyíték van arra, hogy Jézus él. Ha nem hiszek, nem fogok találkozni vele. Ha vak maradok a tényekkel szemben, elveszítem az egész életemet. Ha kételkedem, a vele való találkozásom késni fog. De ha keresem őt az életemben, biztosan megtalálom.

Kívánom mindannyiunknak, hogy a talán nehezebb idők ellenére, amelyekben élünk, legyen erőnk és bátorságunk beszélni a feltámadt Jézus Krisztusról, hogy az ő tanúi legyünk életünkben, abban a környezetben, amelyben mozgunk. Hogy optimizmust adjunk ennek a világnak. Legyen életünk a különböző problémák és mindennapi megtapasztalt nehézségek ellenére tele húsvét örömmel, azzal az örömmel, hogy Urunk győzedelmeskedett a gonosz, a halál felett, és hogy Isten gyermekeinek szabadságában élhetünk.

Szeretettel és szívemből áldalak benneteket!

Robert Masicza, plébános

A böjti önmegtágadás gyümölcsei - élelmiszergyűjtés a rászorulóknak a nagyböjt idején. Az adományokat személyesen a templomban vagy a Mária Légió tagjainak lehet leadni, amelyeket majd a nagyhét folyamán eljuttatnak a leginkább rászoruló családokhoz.

Húsvéti hirdetések

Virágvasárnap – Barka ágak megáldása, Passió	2023.április 2.	11.00 óra
Nagycsütörtök	2023.április 6.	18.00 óra
Nagypéntek – Passió	2023.április 7.	16.00 óra
Keresztút a faluban	2023.április 7.	19.00 óra
Nagyszombat - Feltámadás vigília	2023.április 8.	19.30 óra
Húsvétvasárnap (agapé)	2023. április 9.	11.00 óra
Húsvéthétfő - Szentmise a falu szülöttért, valamint Sill Ferenc atya O.F.M.	2023. április 10.	9.00 óra

Fogadóórák a községházán Úradné hodiny obecného úradu

Hétfő - Pondelok

8:00 – 12:00, 13:00 – 15:30

Szerda - Streda

8:00 – 12:00, 13:00 – 16:30

Péntek - Piatok

8:00 – 12:00

Fogadóórák az építéshatósági hivatalban Stránkové hodiny stavebného úradu

Szerda - Streda

9:00 – 12:00, 13:00 – 16:30

A gyűjtőudvar nyitvatartása Otváracia doba zberného dvora

Szerda - Streda

9:00 – 12:00, 13:00 – 17:00

Szombat - Sobota

9:00 – 12:00, 13:00 – 17:00

A mi kis lexikonunk Naša malá kronika

Újszülötteink – Novorodenci

Filek Maroš

Garay Dominik

Novotná Rowena

Fájdalommal búcsúztattuk - Odišli od nás

Feketevízi Erika (65)

Mezey Magdaléna (66)

Nagy Zsuzsanna (79)

Németh Béla (79)

Meghívó - Pozvánka

Minden régebbi és új lakost szeretettel várnak a tavaszi mobil véradásra április 16-án, vasárnap 8:00-11:00 óra között a helyi kultúrházban.

Všetci starí aj noví obyvatelia sú vítaní na jarné mobilné darovanie krvi, ktorá sa uskutoční v nedeľu 16. apríla 8:00 - 11:00 hod. v miestnom kultúrnom dome.

HÍRNÖK – a csallóközcsütörtökiek lapja
Megjelenik: negyedévente, ingyenes kiadvány
Kiadja a Csallóközcsütörtöki Községi Hivatal
Vám tér 1, 930 40 Štvrtok na Ostrove, IČO: 305 731

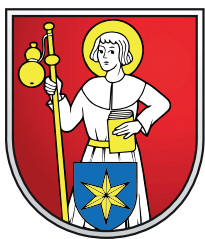
Felelős kiadó: Őry Péter polgármester
Felelős szerkesztő: Hideghéthy Andrea
Műszaki szerkesztő: EGM
Nyilvántartási szám: EV 4427/11, ISSN: 1338-8258

A Hírnökkel kapcsolatos észrevételeiket, illetve közlésre szánt írásait a községi hivatal titkárságán, ügyfélfogadási napokon adhatják le olvasóink.

SPRAVODAJ – občasník Štvrtčanov
Vychádza: štvrtročne, nepredajný výtlačok
Vydáva Obecný úrad Štvrtok na Ostrove
Mýtné nám.1, 930 40 Štvrtok na Ostrove, IČO: 305 731

Zodpovedný vydavateľ: Péter Őry starosta
Zodpovedný redaktor: Andrea Hideghéthy
Technický redaktor: EGM
Evidenčné číslo: EV 4427/11, ISSN: 1338-8258

Pripomienky a návrhy článkov na zverejnenie v občasníku Spravodaj môžete odovzdať na sekretariáte Obecného úradu v stránkových dňoch.

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

MAREC - 2023 | XIX. ROČNÍK | 1. ČÍSLO

Ján Smrek:

Na jar

Prečo ste dnes milé stráne,
fialkami rozvoňané?
Ty to nevieš, odpovedia,
keď aj fialky to vedia?
A čo vedia? Povieme ti.
Vedia, že chcú na jar deti,
ktoré lúbia svoje mamy,
vzynať im to fialkami!

Obozretné hospodárenie v čase zvyšovania cien

Nový rok prináša nové výzvy aj v živote obce. Určite si každý všimol, že je vysoká miera inflácie, zvyšujú sa ceny – výdavky. Nie je to ináč ani v živote samosprávy. Sme si plne vedomí toho, že sme v ťažkom období. Ale možno že to, čo prichádza bude ešte ťažšie. Je samozrejmosťou, že v rozhodovacích mechanizmoch samospráva zohľadňuje aktuálnu situáciu, a snaží sa zodpovedne rozhodnúť. A to tak, aby sme hospodárili efektívne ale s dodržaním úrovne poskytovaných verejnoprospešných služieb. Čo presne nevidíme je to, aký bude príjem obce zo štátneho rozpočtu, nakoľko nový systém daňového bonusu pre fyzické osoby priamo berie financie zo zdrojov obcí. Povedzme jasne: štát neposkytol daňový bonus z vlastných príjmov len znova vytiahol peniaze z rozpočtu samospráva. Určite si každý všimol, že sa zvýšili miestne poplatky i dane. Boli sme nútení tento krok urobiť. Ku korektnosti ale treba poskytnúť aj presný obraz o rozhodnutí.

Začneme s otázkou odpadového hospodárstva. V oblasti ochrany životného prostredia okrem zberu a likvidácie odpadu vo výdavkoch sú aj náklady na prevádzku zberného dvora. Ak sa pozrieme na minulé roky, bude jednoznačné že odpadové hospodárstvo je roky strato-

vé, dotované z rozpočtu obce. Keby obec nedotovala túto oblasť, občania by platili omnoho vyššie sumy.

Ochrana životného prostredia

	2021	2022	2023
Výdavky	101 875,00	101 635,00	110 000,00
Príjmy	54 095,00	56 692,00	79 000,00
Strata	47 780,00	44 943,00	31 000,00

Samozrejme sme si vedomí aj toho, že nikto sa neteší z rozhodnutia samosprávy o zvýšení poplatkov za odpad, ale treba poznať aj to, že i suma poplatkov za odvoz a likvidáciu odpadu sa neustále zvyšuje. V tomto roku končí zmluva s dodávateľom odvozu komunálneho odpadu, budeme nový výber, teda nové verejné obstarávanie, čo na občanmi platenú sumu na rok 2023 samozrejme nezmení, ale výdavky obce sa pravdepodobne zvýšia. Podotýkam, že naša obec je stále medzi najlacnejšími samosprávami v tejto oblasti. Pre porovnanie prinášame okolité obce:

Štvrťok na Ostrove	90,48 € / 120 liter,	180,96 € / 240 L kukanádoba
Mierovo	90,- € / 120 liter,	180,- € / 240 L kukanádoba
Čakany	105,- € / 120 liter,	210,- € / 240 L kukanádoba
Hubice	110,- € / 120 liter,	220,- € / 240 L kukanádoba

Hviezdoslavov	153,97 € / 120 liter,	307,94 € / 240 L kukanádoxa
Malinovo	187,- € / 120 liter,	374,- € / 240 L kukanádoxa

Cena energií

Ďalším vysokým skokom vo výdavkoch samosprávy bol nárast ceny energií. Pre pochopenie situácie podrobnejšie informujem o dianí v oblasti energií. V roku 2021 celkové výdavky obce na elektrinu predstavovali sumu 30 800 eur, na plyn 10 300 eur. Celkom teda v roku 2021 sme platili **41 000 eur** na energie. V tejto sume základná škola nie je, ona je samostatným právnym subjektom. V prípade elektrickej energie najväčší odber máme na verejnom osvetlení, na kultúrnom dome, futbalovom ihrisku, materskej škole a na obecnom úrade. V prípade plynu 60 percent spotreby je materská škola, 40 percent sa delí medzi obecným úradom a futbalovým ihriskom.

V roku 2022 prišiel drastický nárast ceny energií, ktorej výsledkom bolo, že za elektrickú energiu sme zaplatili 68 100 eur, teda o 37 300 eur viac. V prípade plynu 24 600 eur, teda viac o 14 300 eur. Celkovo teda náklady na energie v roku 2022 predstavovali sumu 93 000 eur, podotýkam, že plyn sme mali viazaný za lacnejšie, teda 80 eur/MWh. Len pre príklad, verejné osvetlenie miesto 11 tisíc stálo 28 000 eur. Energie materskej školy sa z 8000 eur vyleteli na hodnotu 19 000! Futbalové ihrisko v roku 2023 nás v energiách stálo 8000 eur. Dobrá správa je, že v kultúrnom dome po rekonštrukcii máme tepelné čerpadlá, teda na vykurovaní sa nám podarilo ušporiť v roku 2022 200 MWh plynu, čo by bol výdavok cca 30 tisíc eur. Túto čiastku by sme roku 2022 už ani nevedeli zaplatiť.

Ako sme uvádzali, príjmy zo štátneho rozpočtu nerastú adekvátne potrebám obcí, ale inflácia a zvyšovanie cien nás zasahuje tak, ako každú rodinu. Na rok 2023 sa dá len veľmi ťažko presne naplánovať bilanciu výdavkov a príjmov obce. Neistoty príjmov, vývoj v cenách energií či inflácie sú dôvodom rozhodnutia samosprávy na zvýšenie poplatkov či miestnych daní. Samozrejme nie je ľahké prijať zodpovedné rozhodnutia, veď všetko zo

všetkým súvisí. Ak nezvýšime dane, pravdepodobne by sme vypli verejné osvetlenie. Na druhej strane ako chceme zabezpečiť normálny stav bezpečnosti v obci? Neviditeľnosť v obci zvýši riziko v dopravnej bezpečnosti chodcov. Pre samosprávu je dôležitá aj otázka takejto bezpečnosti, teda v rozhodovaní sa vynárajú aj takéto otázky. Treba aj konať, preto sme sa rozhodli, že ostávajúce staré uličné (cca 30 percent všetkých) lampy vymeníme za úspornejšie LED lampy. Výmena sa už uskutočnila napríklad na ulici Funduš. V prvom kole sa vymenilo 45 lúčok na 30 wattové úspornejšie. Máme objednaných ďalších 40 lúčok, ktorých výmenou dosiahneme 100 percentný pomer úspornejších LED osvetlení v obci, kompletná výmena v predošliach rokoch bola financovaná výlučne z rozpočtu obce. Táto výmena pomôže v znížení spotreby elektrickej energie.

Dovoľte nám niekoľko myšlienok o budúcnosti. Otázky financovania obcí sú dosť neisté, a to z dôvodu celkovej nestability hospodárskych a peňažných ukazovateľov na celoštátnej – medzinárodnej úrovni. Treba ale počítať i potrebou investícií do zmeny technológií, ktoré sú úspornými opatreniami – príklad zmeny vykurovania v kultúrnom dome, teda úspora na plyne. Musíme pritom zabezpečiť plynulé fungovanie verejnoprospešných služieb v obci. Osobne som si istý, že sa naďalej budeme snažiť o maximálne premyslené a zodpovedné rozhodnutia, len globálna kríza neobíde ani nás.

Péter Óry, starosta

Rok 2023 priniesol zmeny vo vedení Miestnej organizácie Červeného kríža

Na výročnej schôdzi sa vyhodnotila práca vykonaná v uplynulých dvoch rokoch, pritom prebiehala aj voľba nového predsedu. Do tejto funkcie bola zvolená pani Judit Podobek, ktorá na tomto poste vystrieda Károlya Lazíka, bývalého predsedu, ktorý sa vzdal funkcie predsedu, ako aj členstva vo vedení organizácie. Okrem toho sa vedenie organizácie doplnilo o novú členku v osobe pani Mónika Mezzei. Ona preberala aj vedenie pokladnice.

Členovia na výročnej schôdzi majú možnosť podporiť miestnu organizáciu, a to nákupom členských známok. Vo vyhodnotení uplynulého obdobia sa konštatovalo, že sa podarilo zrealizovať všetky akcie, ktoré boli v uplynulom dvojročnom období plánované.

Ďalej boli účastníci oboznámení s plánmi na tento rok, ide o úlohy, ktoré sa realizujú priebežne. Vyslovene výnimočnou a veselou akciou organizácie je tradičná fašiangová obchôdzka, ktorá sa koná v posledný fašiangový víkend. V tomto roku sa tento sprievod, nazývaný aj „dörejárás“, konal 18. februára a bol oslavou príchodu jari. Počas obchôdzky jej maskovaní účastníci potešili nielen seba, ale aj ostatných obyvateľov obce, ktorí ich pohostili chutnými zákuskami a inými dobrotami, ba aj pálenkou. Aby bol priebeh fašiangovej obchôdzky čím plynulejší, do jej zabezpečovania sa zapojili aj miestni dobrovoľní hasiči.

V roku 2022 z členov miestnej organizácie dvaja dobrovoľní darcovi krvi dostali Janského plaketu: Lajos Noszák mladší dostal striebornú, Judik Podobek zlatú plaketu.

Predsedníčka, Judit Podobek, o činnosti miestnej organizácie ešte prezradila, že cieľom Červeného kríža je predovšetkým organizácia darovania krvi a podpora darcov. Všetky príjmy z rôznych akcií sa vynaložia na podporu darcov a činnosti organizácie. Sú hrdí, že v našej malej dedine je toľko zaevidovaných dobrovoľných darcov krvi, ale ešte väčšia by bola ich radosť, keby sa skupina darcov z roka na rok rozrastala a pribudlo by viac nových darcov.

Dobre fungujúca škola je komunitná skúsenosť

Po začiatku školského roka sa v každej škole so školákmi začne boj o čas, logistické plánovanie. Učiteľia uvažujú, ako všetko najlepšie zorganizovať. Popri časovom harmonograme by však nemôžeme zabudnúť aj na zábavu do šedých školských dní.

Každý školský rok je výnimočný. Ani tento školský rok nie je výnimkou. Každý mesiac nás čakajú nové podujatia, nové príležitosti.

Adventné predvianočné obdobie má svoje čaro na celom svete. Začiatkom decembra sme mali česť privítať do našej školy Mikuláša, ktorý obdaril sladkosťou každého žiaka. Neposlušné deti mu slúbili, že sa posnažia poslúchať pána učiteľa a pani učiteľku na vyučovacích hodinách. Deti celý december usilovne nacvičovali básničky a tanec na vianočnú besiedku, kde boli aj prítomní rodičia.

„Príbeh hudby!“ dňa 08.02.2023 sa naši žiaci prvého stupňa zúčastnili na koncerte Príbeh hudby. Deti si zatancovali ľudové tance a oboznámili sa s ľudovými tradíciami.

Vo februári sme privítali čarovnú vílu animátorku I. Jolanu, ktorá deťom vyčarovala zábavné popoludnie. Žiaci sa prezliekli do zaujímavých mask. Z programu im nechýbal tanec, zábavné súťaže a dobrá nálada a veľa smiechu. Dobrotu im zabezpečili rodičia začo veľmi ďakujeme.

„Sladký piatok!“ Deti 1.-4. ročníka spolu s učiteľmi

upiekli chutné palacinky s nutelu a šlaháčkou alebo s domácim lekvárom. Aj tento rok mala „cukráreň“ veľký úspech. Na druhý týždeň sme prekvapili našich žiakov s domácim popcornom a cukrovou vatou. Všetci sme si pochutili.

„Marec mesiac kníh“ V marci sa deti zúčastnia na súťaži Englishtar, ktorá je medzinárodná súťaž v anglickom jazyku pre žiakov základných škôl. Zábavnou formou chceme motivovať žiakov k úspešnému riešeniu písomných testov a skúšok. Študenti sa zúčastnili na súťaži Všetkovedko. Všetci účastníci súťaže boli úspešní riešitelia.

V marci nás čaká ešte exkurzia do školskej knižnice, kde im ukážeme priestory, vysvetlíme systém radenia kníh a oboznámime ich s množstvom on-line objednávaní, resp. rezervovania kníh. Koncom marca nás čaká ešte zdobenie kraslicového stromu na našom Hlavnom námestí.

„Odpad je poklad“ – V apríli sa budeme venovať predchádzaniu tvorby odpadu, vysvetlíť dopad nášho správania sa na životné prostredie a uvedomiť si, že neničíme našu Zem.

13. apríla budeme mať „Deň otvorených dverí“, kde čakáme našich budúcich prváčikov s prekvapením a jedinečným programom. 21. apríla sa uskutoční v našej škole zápis prváčikov. Naším prvákom želáme veľa úspechov v učení.

Mesiac máj ako mesiac „funkčného pohybu.“ Tu nás čaká turistika v našom okolí, pohybovo- športová príprava pre deti zamerané na všeobecný rozvoj pohybových schopností. S deťmi si vyskúšame Just Dance, ktorý dáva deťom silný základ aj pre iné športy. Naším cieľom bude podporiť nielen športovou aktivitou, ale aj vedomosťami o zdravom stravovaní.

V júni nás čaká aj škola v prírode, výlet na Deň detí a koncoročný výlet, ktorý ešte nechceme prazradiť. Školský rok je mimoriadne náročný. Aj preto musíme byť disciplinovaní, tolerantní a všímaví voči ostatným. Držme si spoločne palce, aby tento školský rok bol menej komplikovaný, aby sa mohli všetky deti v pokoji vzdelávať a zabávať sa.

Mgr. Nikolett Kukiová

Novinky v oblasti výchovy aj v škôlke

V škôlke vo Štvrtku na Ostrove sa v poslednom období udialo veľa: nešlo len o výchovu, ale sa konali rôzne programy a akcie, rodičia a pedagógovia zorganizovali aj fantastický ples. O tom všetkom nám rozprávala riaditeľka materskej školy, Erika Góliáš.

Ako ste sa pripravovali na adventné a vianočné obdobie?

V duchu adventných trhov sme v šatni jednotlivých tried postavili stoly, na ktorých boli vystavené výrobky rodičov, ktoré sme ponúkali na predaj. Pozbieranú sumu sme potom na základe odporúčania našich učiteliek investovali do nákupu veľkých tabuliek, ktoré sme zavesili na plot nášho dvora, aby deti mohli na ne kresliť. Kúpili sme aj plastelínu a motivačné obrazy formátu A3, zobrazujúce ročné obdobia. Pre menších sme kúpili aj spongiové kreatívne štetce na maľovanie. Zaobstarali sme aj kontajner do exteriéru, vyzerá ako škriatok a pomáha naučiť deti, že odpad patrí do kontajneru. Okrem toho slúži aj na spesenie vonkajšieho priestoru, kde už máme aj hojdačky hniezdo a kvetinové záhony, o ktoré sa starajú deti samy. Pred Vianocami celá škôlka piekla: deti sa zapojili do pečenia medovníkov, čomu sa veľmi tešili, lebo ony vykrajovali cesto: je to činnosť ktorá podporuje aj vývin dieťaťa.

Dva týždne pred Vianocami sme vo všetkých troch triedach ozdobili stromčeky, aby vďaka Ježiškovi – a značnej podpore rodičovského združenia – aj do škôlky dorazili darčeky obohacujúce paletu hračiek. Vďaka

programu Cseperedő sme sa v kultúrnom dome spolu so žiakmi základnej školy zúčastnili na predstavení Kráska a netvor, za čo vďačíme pani Mónika Hideghéty Herics.

Pokladáme za dôležité pestovanie národných tradícií a ľudových piesní, preto sme boli v tanečnom dome, ktorý usporiadali v základnej škole, kde naši škôlkari veľa spievali a tancovali. Tieto predstavenia a akcie nám pomáhajú aj v príprave našich programov, ktoré pripravujeme napríklad na Deň matiek.

Veľkému úspechu sa tešil aj ples...

Spolu s členmi rodičovského združenia sme organizovali Prvý ples materskej školy pre rodičov, našim cieľom však bolo aj to, aby sme založili tradíciu tohto plesu. Mnoho

vé videnie, pričom Lego rozvíja aj ich fantáziu, podporuje smelosť, pomáha pri socializácii detí a je vhodným prostriedkom na odbúravanie bariér spojených s ich adaptáciou. Lego podnecuje tímovú prácu detí, vďaka čomu sa naučia vzájomne sa tolerovať a prijímať inakosť. V tomto roku sa táto práca realizuje formou 45 minútových Lego krúžkov, a to poskytujeme úplne zadarmo. Keďže osvojenie si odbornej metodológie je dlhodobý proces, až od septembra budeme môcť zakomponovať tento druh výučby do výchovného plánu, aby sa stala organickou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.

Aké máte plány po fašiangoch?

rodičov pomáhala pri organizačných prácach, do ktorých sa zapojili aj pedagógovia škôlky. V kultúrnom dome sa na tomto historicky prvom ples zišlo až 126 hostí. O tom, že ples zožal veľký úspech, svedčí aj počet darčiekov venovaných do tomboly, a to až 75 kusov: medzi nimi sa našli aj kuchynské roboty, naparovacia žehlička či hojdačka. Z peňazí, získaných predajom tomboly, by sme chceli kúpiť nové hračky.

Väčšina účastníkov prichádzala z našej obce, kým hostia škôlkarov prišli z okolitých dedín. Ples neslúžil len na zbieranie peňazí, ale aj na stmelenie kolektívu materskej školy, vrátane rodičov. Vďaka plesu sa naskytla príležitosť zmeniť prístup k škôlke, ale aj osobné vzťahy zainteresovaných. O hudbu sa postarala skupina Hollósy Band, počas večera vystúpili členovia skupiny Sabro Sura, ktorá je súčasťou bratislavského Tanečného štúdia Dance Kids. Chceli sme podporiť miestnych talentov, preto sme fotografovaním poverili Viktoriu Nagyovú, talentovanú žiačku miestnej základnej školy.

Hry s Legom ako súčasť edukačného procesu sú na Žitnom ostrove novinkou. Čo to znamená v praxi?

Výchova s Legom sa v materskej škole začína od apríla tohto roku. Pedagógovia predškolskej výchovy absolvujú rôzne školenia a zbierajú pomôcky, lebo sme dostali tzv. základný balík, ktorý sa však dá rozširovať podľa tematických celkov. Deti sa pomocou lega hravým spôsobom naučia farby, logické myslenie a rozvíja sa ich priestoro-

Deti si počas fašiangov obliekali veľmi nápadité kostýmy, ba sa našiel aj jeden výnimočný fašiangový kostým, a to jeden traktor. Všimli sme si, že popri kostýmoch z požičovní čoraz viac detí malo oblečené doma vyrobené kostýmy, ktoré svedčili o kreativite rodičov. Počas poobedňajšieho programu ich zabával aj klaun Zsolti, a to so svojim hudobno-tanečným programom. V blízkej budúcnosti by sme chceli navštíviť včelín v Jánošíkovej, ale blíži sa aj zdobenie veľkonočného kraslicového stroju, aj Deň matiek. Covidové obdobie označilo deti, ale aj prácu vo vzdelávacích inštitúciách. Dúfame, že deti po návrate k starému zabehnutému systému časom zabúdajú na nezdravé obdobie a v lete sa nám podarí zorganizovať rôzne programy a výlety pre našich malých zverencov.

O čom sa zhovárame..

V súčasnom uponáhľanom svete, preplnenom rôznymi informáciami, ktoré na nás chtiac – nechtiac vplývajú, aj veľa komunikujeme. Ide predovšetkým však o komunikáciu virtuálnu, väčšinou cez sociálne siete, než reálnu komunikáciu, čo je niekedy na škodu vecí. O čom sa však rozprávame? Aká sú témy rozhovorov našich dní? V našich rodinách, na pracovisku, vo voľnom čase? Môžu to byť negatívne pocity pre dianie v politike, v spoločnosti, vo svete. Neistota kvôli nezmyselnej vojne u našich susedov. Keďže sa väčšina z nás pokladá za kresťanov, našou prvoradou témou by mala byť komunikácia na témy z nášho náboženstva, života podľa viery. Ale ruku na srdce, koľkí z nás diskutujú na tému viery, cirkvi, atď... Nemyslím tým na tému mnohokrát umelo vyprodukovaných a nafúknutých škandálov, ktoré sa z času na čas objavia v bulvári za účelom zmiast' a zneistiť veriacich ľudí. O čom sa vlastne rozprávame, keď príde na tému viera, Cirkev, pápež, kňazi? Aká stanovisko zaujmeme? Zastaneme sa pravdy? Alebo ostávame len nepočujúcim, kričiacim a ľahko manipulovateľným davom?

Nachádzame sa ešte v pôstnom období chystajúc sa na najväčšie sviatky v roku – Veľkú noc. Náš duchovný zrak je upriamený na umučeného, pochovaného ale slávne vzkrieseného Pána Ježiša. Tieto udalosti prijímané vo viere, ktorú sme väčšinou dostali do daru od našich rodičov a starých rodičov. Snažíme sa vieru ako najväčší poklad a tradície odovzdať aj budúcim generáciám? Alebo o pár desaťročí bude naše územie neveriace, alebo poznačené inou vierou, ktorá sa snaží šíriť v ešte stále kresťanskej Európe silou? Pro prežitom „covide“ a iných obmedzeniach sme voľajako spohodlneli.

Na veľkonočné ráno stoja ženy prekvapené nad prázdny hrobom Pána Ježiša. Bola to láska, ktorá ich priviedla zavčas rána k hrobu, ale keď vidia prázdny hrob, zmocňuje sa ich strach a úzkosť, ako každého, keď zažije niečo nepochopiteľné, čo je napokon prirodzené. Tento strach zväčšuje prítomnosť mládenca (anjela) v bielom rúchu, ktorý im s radosťou oznamuje, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Zároveň ich srdcia napĺňa radosť, lebo ich Majster žije! Pri hrobe si pripomenuli jeho predpoveď a uverili tejto skutočnosti bez najmenšie-

ho zaváhania. Prežívajú rovnako strach, ale aj veľkú radosť, s ktorou sa utekajú podeliť k učeníkom. Cestou však dostávajú hneď odmenu za svoju vieru. Stretávajú zmŕtvychvstalého Pána, ktorý sa im osobne zjavuje. A ako reagovali následne učeníci? Správe o zmŕtvychvstaní neveria. Chcú sa presvedčiť na vlastné oči. Ježiš sa im zjavuje, avšak aj napriek tomu sú plní pochybností, Ježiš im musí vysvetľovať, presvedčať ich. Keď sa presvedčia, stanú sa z nich svedkovia zmŕtvychvstania.

Evanjelium nám zaznamenáva ešte aj inú reakciu, reakciu tých, ktorí Pána Ježiša odsúdili na smrť. Chceli sa ho zbaviť za každú cenu, zahladať čo i len spomienku na neho. On však žije. Zabili ho, to je podstatné a pochopiteľné, že všetko ostatné musí skončiť. Neváhajú podplatiť strážcov hrobu a prikázali im hovoriť, že jeho telo ukradli jeho učeníci, kým oni spali. Prikazujú im klamať celkom vedome, cielene. A aký je výsledok ich snaženia? Nestretli Zmŕtvychvstalého Ježiša.

Verím rôznym veciam, skutočnostiam, často úplne nereálnym. Je tu však jasný Ježišov dôkaz, že žije. Ak neverím, nestretnem ho. Ak ostanem slepý voči faktom, prehrám celý svoj život. Ak budem pochybovať, oneskorí sa moje stretnutie s ním. Ak ho však v živote budem hľadať, určite ho nájdem.

Prajem nám všetkým, aby sme aj napriek možno zložitejšej dobe, v ktorej žijeme mali silu a odvahu hovoriť o zmŕtvychvstalom Ježišovi Kristovi, aby sme boli jeho svedkami vo svojom živote, okolí, v ktorom sa pohybujeme. Aby sme dodávali optimizmus pre tento svet. Nech náš život aj napriek rôznym problémom a každodenným ťažkostiam, ktoré prežívame a ktoré nás môžu trápiť alebo znepokojovať, nech je naplnený veľkonoč-

nou radosťou, radosťou, že náš Pán zvíťazil nad zlom, smrťou a že môžeme žiť v slobode Božích detí.

S láskou a zo srdca vám + žehnám!

Robert Masicza, farár

Plody pôstneho sebazaprenia – zbierka potravín pre núdznych počas pôstu. Odovzdať môžeme osobne v kostole, alebo členom Máriinej légie. Následne cez Veľký týždeň budú doručené rodinám, ktoré to najviac potrebujú.

Veľkonočné oznamy

Palmová nedeľa – požehnanie ratolestí, pašie	02.04.2023	11.00
Veľký štvrtok	06.04.2023	18.00
Veľký piatok – Pašie	07.04.2023	16.00
Krížová cesta po obci	07.04.2023	19.00
Veľká sobota: Vigília vzkriesenia	08.04.2023	19.30
Veľkonočná nedeľa: (agapé)	09.04.2023	11.00
Veľkonočný pondelok – sv. omša za rodáka +Sill Ferenc atya O.F.M.	10.04.2023	9.00

Prírodné, poveternostné pozorovania a ľudové tradície súvisiace s jarou

MAREC - je druhý pôstny mesiac. Všetky marcové pranosťky a ľudové tradície súvisia s prichádzajúcou jarou: Ide marec, poberaj sa starec.

25. marec je sviatok počatia Ježiša, slávnosť Zvestovania Pána. V ovocných sadoch sa v tento deň štepia stromy. Pre Žitnoostrovčanov sa tento deň spájal aj s príchodom jari.

APRÍL

1. apríl je v ľudovej tradícii deň bláznov. V tento deň sa patrilo robiť si z ľudí žarty.

Veľká noc často pripadá na apríl. Posledný pôstny týždeň sa začína Kvetnou nedeľou, kedy sa na celom svete svätia bahniatka. Na Žitnom ostrove sa posvätené bahniatka nebrali do príbytku, ale sa zastrčili do strechy domu, aby všetkých, čo bývajú pod ňou, ochránili pred zlými mocnosťami.

Práci vykonanej počas veľkého týždňa sa pripisovala zázračná moc, keďže ľudia verili, že prinesie veľký úžitok. Napríklad, zemiaky zasadené na Veľký piatok budú mať veľké a zdravé výhonky.

Veľký štvrtok sa označoval aj ako Zelený štvrtok,

keďže v tento deň sa na obed podával špenát. Na **Veľký piatok** sa nepracovalo na poli, aby sa nezničila úroda. V tento deň ženy neprali, lebo odev vypratý na Veľký piatok prinesie tomu, čo si ho oblečie, nešťastie. **Veľká sobota** bol polovičný sviatok: doobeda sa pracovalo okolo domu, poobede sa však už veriaci pripravovali na obrad zmŕtvychvstania a procesiu. Večer sa skončil pôst, po návrate z kostola sa jedla šunka. Tradíciou bolo ešte pred východom Slnka pozametať okolo domu, aby z neho a jeho okolia odhnali hmyz a červy.

Na Veľkú noc sa opäť konzumovalo mäso a masné jedlá. Na Žitnom ostrove bolo zvykom veľkonočné jedlá posvätiť. Zo šunky, vajíčok, koláčov a vína posvätených v kostole museli jesť nielen všetci členovia domácnosti, ale aj zvieratá. Symbolom Veľkej noci je aj na Žitnom ostrove červená kraslica. Vajíčko v celom regióne symbolizuje vykúpenie a červená farba zasa krv preliatu na kríži.

S **Veľkonočným pondelkom** sa spája šibačka, ktorá

sa v tomto regióne volá oblievačka. V tento deň aj v súčasnosti muži navštevujú svojich príbuzných a známych. Dnes však už nie je známy pôvodný účel, a to podpora plodnosti žien a dievčat.

24. apríl je deň svätého Juraja. Legenda hovorí, že Juraj zabil draka, ktorý ukradol princeznú, a vyslobodil ju zo zajatia. Je to jeden z patrónov dunajskostredského katolíckeho kostola. Podľa ľudovej tradície sa od tohto dňa ustáli dobré počasie, preto sa s ním spája mnoho zvykov súvisiacich najmä s chovom zvierat. Pastieri v tento deň nastúpili u nového gazdu a v tento deň sa prvý raz vyhánal na pašu aj dobytok. V noci však bolo treba dávať veľký pozor na zvieratá, aby statku nepočarovali bosorky zhromažďujúce sa na konci dediny. Na Žitnom ostrove sa verilo, že ak pred Jurajom hrmí, bude dobrá úroda.

25. apríl je sviatok svätého Mareka, s ktorým sa spájajú poľnohospodárske zvyky, najmä posvätenie pšenice.

Na základe diela Bélu Marcella